

กรมควบคุมโรค
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี

ทัศนคติการบริหารแผนงาน โครงการ และงบประมาณของบุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567

Attitudes towards management of plans, projects and budgets of personnel of Disease Prevention and Control Office No. 5, Ratchaburi Province, fiscal year 2022 - 2024

นิรมล ศิริมนตรี , กนกลักษณ์ บุญอยู่

บทนำ

การบริหารแผนงาน โครงการ และงบประมาณ เป็นกระบวนการสำคัญในองค์กรที่กำหนดขึ้นเพื่อดำเนินการให้สอดคล้องกับทิศทางและเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกคนในองค์กร ตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงบุคลากรระดับปฏิบัติ ปัจจุบันการบริหารแผนงาน โครงการ งบประมาณ ต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นความท้าทายของผู้บริหารในองค์กรที่ต้องทำความเข้าใจและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องวางแผนเพื่อลดความไม่แน่นอนไปสู่การขับเคลื่อนด้วยการมีส่วนร่วม ความรวดเร็วในการตัดสินใจให้การแก้ไขปัญหาทุกมิติ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ปรับเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

การบริหารแผนงาน โครงการ งบประมาณของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรีปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567 ได้ยึดปฏิบัติพร้อมทั้งปรับแนวทางการบริหารแผนงาน/โครงการ ให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน ถูกต้องภายใต้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 พร้อมทั้งสื่อสารแนวทางการบริหารแผนงาน/โครงการ ให้เข้าใจเป็นแนวทางเดียวกัน และยังคงพบปัญหาในการบริหารจัดการโดยได้รับข้อมูลจากผู้รับผิดชอบงานของกลุ่ม/ศูนย์ และเก็บข้อมูลจากเอกสารบางส่วน เช่น โครงการไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ปรับแผนระหว่างดำเนินการจำนวนมาก ยกเลิกบางกิจกรรม บุคลากรไม่เข้าใจการบริหารจัดการค่าใช้จ่าย ปัญหาอุปสรรคจากขั้นตอนการจัดทำเอกสาร เป็นต้น ส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนล่าช้า เป็นอุปสรรคต่อการวางแผนงานในครั้งถัดไป รวมถึงไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอันจะส่งผลการลดโรคและภัยสุขภาพ จากสภาพปัญหาดังกล่าวควรมีการทบทวนการบริหาร แผนงานโครงการ และงบประมาณจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปปรับปรุง พัฒนาให้เหมาะสม เอื้ออำนวยแก่ผู้ปฏิบัติงานให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงและเกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาทัศนคติการบริหารแผนงาน โครงการ และงบประมาณของบุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี
- เพื่อค้นหาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการบริหารแผนงาน โครงการและงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567

ข้อเสนอแนะ

สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี ควรออกแบบกลไกการวางแผนที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ โดยเฉพาะในภาวะฉุกเฉิน และเตรียมแผนสำรองสำหรับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด พัฒนาระบบประสานงานภายใน สร้างกลไกระบบสนับสนุนงานด้านเอกสาร(กระบวนการอนุมัติและเบิกจ่าย)และสารสนเทศและช่องทางการประสานงานระหว่างกลุ่มงานให้รวดเร็วและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น เพิ่มความยืดหยุ่นในการใช้งบประมาณโดยเฉพาะในเรื่องการถัวเฉลี่ยค่าใช้จ่ายเพื่อให้สามารถปรับใช้ได้ตามความจำเป็น มีระบบรายงานออนไลน์ที่สามารถบูรณาการข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและภาระงานด้านเอกสาร

วิธีวิจัยและเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสาน (Mixed Methods Research) เพื่อศึกษาทัศนคติการบริหารแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ของบุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม

1.แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับหัวหน้ากลุ่มงานและผู้ประสานแผนงานที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี ประกอบด้วย 2 ส่วน (ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล และส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ)

2.แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สำหรับหัวหน้ากลุ่มงานและผู้รับผิดชอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ประกอบด้วย 3 ส่วน (ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ทัศนคติต่อการบริหารแผนงาน โครงการ และงบประมาณ แบ่งเป็น 8 ด้าน และส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ)

ตัวอย่างและขนาดตัวอย่าง

1.หัวหน้ากลุ่มงาน ผู้รับผิดชอบแผนงาน โครงการ และกิจกรรม ตำแหน่ง เกษีษกรนักวิชาการสาธารณสุข พยาบาลวิชาชีพ เจ้าพนักงานสาธารณสุข นักเทคนิคการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์การแพทย์นักวิชาการคอมพิวเตอร์ นักกฏุวิทยา นักวิชาการเงินและบัญชี นิติการ นักจัดการงานทั่วไป นักวิเคราะห์นโยบายและแผน และนักทรัพยากรบุคคล

2. ปฏิบัติงานระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567 และปฏิบัติงาน ณ ปัจจุบัน

- เชิงปริมาณ
 - หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 15 คน
 - ผู้รับผิดชอบแผนงาน โครงการ และกิจกรรม จำนวน 44 คน
 - รวมทั้งสิ้นจำนวน 59 คน
- เชิงคุณภาพ
 - หัวหน้ากลุ่มงาน จำนวน 15 คน
 - ผู้ประสานแผนงานที่มีประสบการณ์ มากกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน
 - รวมทั้งสิ้นจำนวน 23 คน

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไป ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรี เป็นเพศหญิง ร้อยละ 85.71 มีอายุระหว่าง 30 -39 ปี ร้อยละ 57.14 อายุเฉลี่ย 39.90 ปี มีอายุสูงสุด 60 ปี และอายุต่ำสุด 27 ปี การศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ร้อยละ 75.51 ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข ร้อยละ 57.14 ระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 38.78

2. ข้อมูลระดับทัศนคติการบริหารแผนงาน โครงการ และงบประมาณ ของบุคลากรสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 จังหวัดราชบุรีปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 - 2567 สรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่าทัศนคติการบริหารแผนงาน โครงการ และงบประมาณ จำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ หน่วยงานสื่อสารและถ่ายทอดแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ มีความชัดเจน และเป็นแนวทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย 4.18 ถือว่ามาก 2. ด้านการจัดทำโครงการ full paper กลุ่ม/ศูนย์ จัดทำโครงการและส่งผ่านให้รองผู้อำนวยการ ที่กำกับดูแลและให้ข้อเสนอแนะ มีค่าเฉลี่ย 4.39 ถือว่ามาก 3. ด้านการบริหารแผนงาน โครงการและงบประมาณ ผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมของกลุ่มงาน รายงานความก้าวหน้าโครงการในระบบ ESM เป็นปัจจุบัน (real time) โดยกลุ่มยุทธศาสตร์ฯ ดึงข้อมูลเสนอผู้บริหารก่อนวันประชุมกรม /คณะกรรมการบริหาร สรร.5 จ.ราชบุรี มีค่าเฉลี่ย 4.31 ถือว่ามาก 4. ด้านบุคลากรบุคลากรงานแผนงานและงบประมาณ กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ มีความเอาใจใส่ กระตือรือร้น เต็มใจ และมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ย 4.55 ถือว่ามากที่สุด 5. ด้านอำนาจการ ผู้บริหารให้ความสำคัญ ชี้นำ สร้างแรงบันดาลใจและนำพาการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ มีค่าเฉลี่ย 4.29 ถือว่ามาก 6. ด้านประสานงาน งานแผนงานและงบประมาณ กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ กำกับและติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ยอดผูกพัน คืบหน้าส่วนกลาง ของงบประมาณเพิ่มเติม เป็นรายไตรมาสละ 1 ครั้ง และติดตามการดำเนินงานมีความเหมาะสมเดือนละ 1 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย 4.29 ถือว่ามาก 7. ด้านรายงานความก้าวหน้า กลุ่มยุทธศาสตร์ฯ รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ผ่านเวทีประชุมติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย 4.43 ถือว่ามาก และ 8. ด้านการจัดการงบประมาณ งบประมาณคงเหลือภาพรวมของหน่วยงานนำไปบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.18 ถือว่ามาก

3. ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

การวางแผน (P = Planning) การวางแผนมีระบบที่ชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายระดับสูง แต่มีข้อจำกัดด้านเวลาที่ค่อนข้างสั้นทำให้การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงและการบูรณาการแผนกับเครือข่ายยังไม่เต็มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การวางแผนยังขาดความยืดหยุ่น โดยเฉพาะในสถานการณ์ฉุกเฉินอย่างไร้ขีดความสามารถในการปรับแก้แผนบ่อยครั้ง และงบประมาณที่ได้รับไม่ตรงตามความต้องการ ข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มเวลาในการวางแผนและพัฒนาการวางแผนที่ยืดหยุ่นมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพล ศิริ ที่กล่าวว่าขาดความสามารถในการปรับตัวให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่มีผลต่อการจัดการงบประมาณ

การจัดการองค์กร (O = Organizing) มีข้อจำกัดในเรื่องความยืดหยุ่นของการใช้งบประมาณ โดยเฉพาะการถัวเฉลี่ยค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ ระบบสนับสนุนงานด้านเอกสารและสารสนเทศภายในยังไม่รวดเร็วสำหรับงานเร่งด่วน ข้อเสนอแนะคือ ควรทบทวนภารกิจ ให้สอดคล้องกับปัญหาโรคที่เปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา ลาเต้ ที่กล่าวว่าทบทวนปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงอย่างไม่คาดคิด และพัฒนาระบบประสานงานระหว่างกลุ่มงานให้รวดเร็วและคล่องตัวขึ้น การจัดการด้านบุคลากร (S = Staffing) บุคลากรมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เฉพาะด้าน มีการพัฒนาบุคลากรผ่านการอบรมอย่างต่อเนื่อง

การอำนวยความสะดวก (D = Directing) ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและสนับสนุนการปฏิบัติงาน (สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพันธุ์ อ่อนแยม ที่กล่าวว่าการสนับสนุนของผู้บริหารในการจัดการโครงการและให้ความสำคัญกับโครงการ นโยบายขององค์กรมีความชัดเจน มีการวางแผนโครงการที่ดี ครอบคลุม ชัดเจน ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานเป็นทีม และมีการติดตามกำกับงานอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม การสื่อสารจากผู้บริหารลงสู่ผู้ปฏิบัติงานบางครั้งอาจคลาดเคลื่อน ระบบรายงานอย่าง ESMS และ BDM มีประโยชน์แต่ยังมีความซ้ำซ้อน

การประสานงาน (Co = Coordinating) มีการประสานงานผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น LINE อีเมล และหนังสือราชการ การรายงาน (R = Reporting) มีระบบรายงานที่ชัดเจน โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดทำรายงานตามกรอบเวลาที่กำหนด ทำให้ผู้บริหารติดตามผลได้อย่างต่อเนื่อง

การจัดการงบประมาณ (B = Budgeting) การจัดการงบประมาณเป็นไปตามกรอบและระเบียบของกรมควบคุมโรค มีการวางแผนและติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ แต่กระบวนการอนุมัติและการเบิกจ่ายบางครั้งล่าช้า และการขาดความยืดหยุ่นในการโยกย้ายงบประมาณทำให้เป็นอุปสรรคในสถานการณ์เร่งด่วน

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา ลาเต้. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. วารสารพิบูล [อินเทอร์เน็ต]. ก.ค.-ธ.ค.2566 [เข้าถึงเมื่อ 4 พ.ย.67];21(2):133-151. เข้าถึงได้จาก : <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/Phikun/article/view/264331>
- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมควบคุมโรค. แนวทางการบริหารแผนปฏิบัติการและการใช้จ่ายงบประมาณ กรมควบคุมโรค ฉบับปรับปรุง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด: 2567.
- ฐาณิศรา กาบบัวศรี. เทคนิคและกระบวนการ POSDCoRB. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหาร การศึกษาแห่งประเทศไทย [อินเทอร์เน็ต]. ก.ค.-ก.ย.2562 [เข้าถึงเมื่อ 18 พ.ย.67];1(3):15-21. เข้าถึงได้จาก : <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JAPDEAT/article/view/250849>
- วรรณพันธุ์ อ่อนแยม. ปัจจัยความสำเร็จและการศึกษาปัญหาในการบริหารจัดการโครงการวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย [อินเทอร์เน็ต]. ส.ค.2562 [เข้าถึงเมื่อ 30 ม.ค. 2566]; 6:1-8. เข้าถึงได้จาก : <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jpr2r/article/view/126342>
- สุพล ศิริ. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณการคลังภาครัฐ. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร [อินเทอร์เน็ต]. ก.ค.-ส.ค.2566 [เข้าถึงเมื่อ 12 ก.ย.67];6(4):169-183. เข้าถึงได้จาก : <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jidir/article/view/261733>

M5851101158@hotmail.com

08 7946 5886

นางสาวนิรมล ศิริมนตรี
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
ผู้จัดทำ